

NATIONELLA FRAMSTEGSPARTIETS PROGRAM.

Uppställt vid 1908 års riksdags slut.

Nationella framstegspartiet vill på grundvalen af svensk odling och rättsåskådning stödja hvarje nyttig af kulturutvecklingen påkallad reform i sant frisinnad riktning.

Rösträttsfrågan har genom 1907 års beslut vunnit preliminär lösning i öfverensstämmelse med den mening, som af partiet företräddes, och vill partiet i själffallen följd häraf medverka till att det hvilande grundlagsförslaget varder slutgiltigt antaget.

På det socialdemokratiska området vill partiet framhålla, att den enskilda företagsamheten, fliten och skickligheten äro nödvändiga faktorer för nationens framåtskridande samt att en af de viktigaste förutsättningarna för medborgaren att kunna utveckla dessa egenskaper är vissheten att okvaldt få äga och besitta hvad han genom dem kan hafva förvärfvat.

Under fasthållande af denna allmänna synpunkt vill partiet arbeta för att mera bindande kraft och helgd beredes åt ingångna arbetsaftal och att arbetsfriheten eller rätten att arbeta omgärdas med det rättsliga skydd som kan vara nödigt.

Vidare vill partiet kraftigt medverka till en snar och lycklig lösning af frågan om sjukdoms- invaliditets- och ålderdomsförsäkring, understödja sjukkasse- och själfhjälpsverksamheten samt i största möjliga utsträckning gynna och främja rörelsen för beredande af egna hem åt mindre bemedlade.

I sammanhang härmed vill partiet lämna sitt understöd åt hvarje sträfvan, som åsyftar att i sedligt afseende höja nationen samt att främja nykterhet och måttlighet i lefnadssättet. Och anser partiet i enlighet härmed, att allt bör göras för att nykterhetsfrågan såväl på den personliga öfvertygelsens och folkuppfostrans väg som ock genom lämplig lagstiftning må bringas till en lycklig lösning.

Vidare vill partiet lämna kraftig medverkan till de åtgärder, som äro ägnade att utvidga och stödja landets modernisering jordbruket, såsom att formerna för bildande af nya jordbruk göras lätta och billiga, ändamålsenlig undervisning på området beredes, samt praktiska anordningar för arbetsförmedlingen vidtagas.

Partiet vill ock verka för handverkets och den mindre industriens höjande genom yrkes- och fackskolor och lämplig lärlingslagstiftning; äfvenom den större industriens samt handelns och sjöfartens upphjälpande, särskildt genom understöd vid öppnandet af nya omsättningsområden och lämplig fraktpolitik samt genom höjande af det teoretiska och praktiska vetandet på dessa områden.

Inom statsförvaltningen vill partiet utveckling af praktiska arbetsmetoder samt en ändamålsenligt ordnad kontroll, så att statens tillgångar på ett fruktbringande och praktiskt sätt användas.

I sammanhang härmed vill partiet särskildt framhålla, att partiet, som önskar värna vår nationella själfatändighet, anser nödigt tillse att utgifterna för försvaret klokt och sparsamt afvägas samt att en enhetlig organisation af försvaret främjas äfvensom att genom lämpligt anordnad kontroll säkerhet beredes för försvarsanslagens effektiva utnyttjande.

På skattelagstiftningens område vill partiet, med iakttagande af att den kommunala skatteskyldigheten lämpligen bör skiljas från den allmänna bevillningen verka för åtgärder i syfte att åstadkomma en rättvis fördelning af skattebördorna med tillbörlig hänsyn till de skattdragandes olika bärkraft och det allmännas behof.

För sådant ändamål vill partiet jämväl tillse, om ooh i hvad mån en utjämning på större områden af den kommunala skattebördan kan äga rum, särskildt genom lämnande af statsunderstöd för vissa ändamål åt hårdt betungade kommuner.

Partiet vill fortfarande lämna sitt bistånd till lösning af den så kallade Norrlandsfrågan, särakildt genom klokt afvägda lagar och i öfrigt genom åtgärder, som äro ägnade att trygga beståndet och utvecklingen af en själfägande bondeklass.

Partiet vill slutligen verka för rättegångsväsendets ombildande i syfte att ernå en snabb, billig och tillförlitlig rättsskipning med iakttagande af större kontinuitet i domstolsverksamheten, och med bevarande af nämndens behöriga inflytande på rättsskipningen i underrätterna.